LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA
VALSTYBINĖS MIŠKŲ TARNYBOS DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS
DĖL VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ ŪRĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ PATVIRTINIMO

2019 m. birželio 20 d. Nr. 167-19-V
Kaunas

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 14 straipsnio 3 dalimi ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. D1-406 „Dėl Miškų tvarkymo schemų ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo", 20, 22-23 punktais:

1. T v i r t i n u :

1.1. VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Biržų regioninio padalinio administruojamų valstybinės reikšmės miškų vidinės miškotvarkos projektą 2019-2028 metams;

1.2. VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Panevėžio regioninio padalinio administruojamų valstybinės reikšmės miškų vidinės miškotvarkos projektą 2019-2028 metams;

1.3. VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Joniškio dalies (nuo 2018-01-08 iki 2019-01-01 buvusio Pakruojo regioninio padalinio) regioninio padalinio administruojamų valstybinės reikšmės miškų vidinės miškotvarkos projektą 2019-2028 metams;

1.4. VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Rokiškio dalies (nuo 2018-01-08 iki 2019-01-01 buvusio Kupiškio regioninio padalinio) regioninio padalinio administruojamų valstybinės reikšmės miškų vidinės miškotvarkos projektą 2019-2028 metams.

2. N u r o d a u :

2.1. vidinės miškotvarkos projektų santraukas skelbti Valstybinės miškų tarnybos interneto svetainėje;

2.2. patvirtintus vidinės miškotvarkos projektus registruoti Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastre.

3. VĮ Valstybinių miškų urėdijos Biržų, Panevėžio, Joniškio dalies (nuo 2018-01-08 iki 2019-01-01 buvusio Pakruojo regioninio padalinio), Rokiškio dalies (nuo 2018-01-08 iki 2019-01-01 buvusio Kupiškio regioninio padalinio) regioninių padalinių vidinės miškotvarkos projektus (originalus) saugoti Valstybinės miškų tarnybos Miškų kadastro skyriaus archyve Pramonės pr. 11A, Kaunas.

Direktorius Albertas Kasperavičius

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS PATIKĖJIMO TEISE VALDOMŲ PANEVĖŽIO REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ

VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO

SANTRAUKA

Vienas svarbiausių VĮ Valstybinių miškų urėdijos tikslų yra miško išteklių išsaugojimas ir gausinimas vadovaujantis visuotinai pripažintais tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais. Įmonė valstybinius miškus valdo patikėjimo teise, jais disponuoja įstatymų nustatyta tvarka.

Vidinės miškotvarkos projektas parengtas VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems ir naudojamiems miškams Panevėžio regioniniame padalinyje vadovaujantis VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus 2018-01-12 įsakymu Nr. ĮS-95 „Dėl vidinės miškotvarkos projektų parengimo“. Patvirtinus šį projektą pagal jo sprendinius miškai bus tvarkomi, naudojami ir atkuriami ateinančius dešimt metų.

Projektavimas atliktas naudojant 2017 m. valstybinės miškų inventorizacijos duomenis, kurie apibūdina medynų taksacinius rodiklius (rūšinę sudėtį, amžių, aukštį, skalsumą, tūrį ir kt.), dirvožemio sąlygas, pomiškio ir trako kiekį, miškų sanitarinę būklę. Projekte taip pat įvertinta 2008-2017 metais vykdyta miško ūkinė veikla, patikslintos saugotinų augalų ir gyvūnų radavietės, gamtos ir kultūros vertybių vietos, aprašyti rekreaciniai objektai bei remiantis visais surinktais duomenimis suprojektuotos ūkinės priemonės artimiausiam dešimtmečiui.

Panevėžio regioninio padalinio teritorijoje inventorizuotas bendras visų nuosavybės ir valdymo formų miškų plotas yra 79,9 tūkst. ha, iš jo 78,8 tūkst. ha yra miško žemė. Teritorijos miškingumas – 34,8 proc.. VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomas plotas Panevėžio regioniniame padalinyje (toliau – Panevėžio regioninio padalinio administruojami miškai) yra 40,7 tūkst. ha, iš jo miško žemė sudaro 40,1 tūkst. ha, tai yra 51 proc. bendro miškų žemės ploto.

Padalinio veiklos teritorijoje yra devyni valstybiniai draustiniai, du biosferos poligonai (dalys), vienas regioninis parkas (dalis), du savivaldybių draustiniai bei biologinę įvairovę saugančios *Natura 2000* teritorijos – 12 vietovių, atitinkančios gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, ir dvi paukščių apsaugai svarbios teritorijos. Valstybės saugomose teritorijose miškai užima 22,4 tūkst. ha (28,1 proc. viso miškų ploto), Panevėžio regioninio padalinio administruojamuose miškuose yra 15,0 tūkst. ha ploto (36,8 proc. nuo regioninio padalinio administruojamų miškų ploto).

REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ RODIKLIAI

Panevėžio regioninio padalinio administruojamų miškų plotas paskirstytas vienuolikai girininkijų: Gustonių, Gegužinės, Pyvesos, Karsakiškio, Paežerio, Taruškų, Raguvėlės, Naujamiesčio, Krekenavos, Raguvos, Anciškių. Vidutinis girininkijos plotas yra 3,7 tūkst. ha. Miškai suskirstyti į 1267 kvartalus, o kvartalai – į 25,2 tūkst. taksacinius sklypus. Vidutinis kvartalo plotas – 32,1 ha, taksacinio sklypo plotas – 1,6 ha.

Miškai pagal ūkininkavimo tikslus ir pagrindinę funkcinę paskirtį priskirti šioms miškų grupėms: II grupės (ekosistemų apsaugos ir rekreacinių miškų) 10,9 proc. (4441,3 ha), III grupės (apsauginių miškų) – 1,5 proc. (612,5 ha) ir IV grupės (ūkinių miškų) – 87,6 proc. (35645,6 ha). I grupės (rezervatinių) miškų Panevėžio regioninio padalinio administruojamuose miškuose nėra.

Mišku apaugusi žemė (medynai) sudaro 37194,6 ha. Želdinant atkurtų ir įveistų medynų yra 11354,6 ha (30,5 proc. medyno ploto). Neapaugusių mišku plotų yra 1129,6 ha (2,8 proc. bendro ploto), iš jų 890,5 ha kirtavietės, 66,5 ha – miško aikštės, 92,1 ha – žemė skirta miškui įveisti ir 68,5 ha – žuvę medynai. Ne miško žemės yra 588,3 ha (1,4 proc. bendro ploto), iš jų pelkių – 389,2 ha, sausinimo griovių – 139,6 ha, trasų (platesnių nei 10 m) – 41,4 ha.

Vyrauja minkštųjų lapuočių medynai, kurie užima 49,0 proc. viso medynų ploto (beržynai – 30 proc., juodalksnynai – 12 proc., drebulynai - 5 proc., baltalksnynai - 1 proc., liepynai – 1 proc.). Tarp spygliuočių vyrauja eglynai (28 proc.), pušynai (20 proc.), o tarp kietųjų lapuočių vyrauja ąžuolynai (2,5 proc.) uosynai (0,5 proc.).

Bendras medynų sukauptas tūris yra 8,1 mln. m^3. Vidutinis medynų tūris hektare – 218 m^3, brandžių medynų – 291 m^3, Panevėžio regioninio padalinio administruojamuose miškuose vidutiniškai kasmet priauga 6,76 m^3/ha medienos. Vidutinis medynų skalsumas yra 0,73, vidutinis visų medynų amžius – 54 metai.

III ir IV miškų grupių medynai pagal plotą brandumo grupėmis pasiskirsto taip: jaunuolynai - 39 proc., pusamžiai – 22 proc., pribręstantys – 10 proc. ir brandūs – 29 proc. ploto, iš jų perbrendusių – 19 proc.

Vyrauja laikinai perteklinio drėgnumo 62 proc., iš jų derlingos ir labai derlingos augavietės 55 proc., normalaus drėgnumo 7 proc., iš jų derlingos ir labai derlingos augavietės 3 proc. Užmirkusios ir pelkinės augavietės užima 31 proc. viso ploto, iš jų nusausintos 10 proc.

ŪKINIŲ PRIEMONIŲ PROJEKTAS ARTIMIAUSIAM DEŠIMTMEČIUI

Miško kirtimų apimtys apskaičiuotos ir kirtimai išdėstyti vadovaujantis teisės aktais ir 2017 m. miškų inventorizacijos duomenimis. Apskaičiuota miško kirtimų apimtis aprobuota 2018-11-22 d. Miškotvarkos mokslinėje-techninėje taryboje.

Metinis medienos naudojimas sudaro 167,4 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Pagrindiniam naudojimui tenka 74 proc., ugdymo kirtimams – 13 proc., sanitariniams kirtimams – 9 proc., specialiesiems kirtimams – 4 proc. bendro naudojimo.

Vadovaujantis VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus 2018-11-14 įsakymu Nr. ĮS-454 „Dėl 2019 m. numatytų kirtimų nevykdymo natūralių buveinių apsaugai svarbiose teritorijose“, pagrindiniai miško kirtimai II miškų grupės miškuose ir Buveinių apsaugai svarbiose teritorijose (BAST) esančiose sklypuose, kuriuose inventorizuotos miško buveinės, neprojektuoti. Vadovaujantis šiuo įsakymu taip pat apribotas pagrindinių miško kirtimų projektavimas ir vykdymas III grupės ir regioniniuose parkuose esančiuose IVA grupės miškuose.

Neplyni kirtimai III miškų grupės miškuose pagal plotą sudarys 39 proc., IV miškų grupės miškuose - 15 proc. Plynais kirtimais 2019-2023 planuojama iškirsti 1757,1 ha, iš jų 99 proc. ploto – ūkiniuose miškuose.

Iš 1 ha mišku apaugusio ploto kasmet bus iškertama po 5,7 m^3 bendro arba 4,5 m^3 likvidinio tūrio (iš jo pagrindiniais kirtimais 3,7 m^3/ha). Pagal miškų grupes likvidinio tūrio iškertama: II grupės miškuose– 1,5 m^3/ha, III grupės miškuose– 4,7 m^3/ha ir IV grupės miškuose – 4,9 m^3/ha.

PROJEKTUOJAMA METINĖ KIRTIMŲ APIMTIS

Kirtimų rūšys	Metinė apimtis						
	Plotas, ha	tūris, tūkst. m^3		likvidinio tūrio proc. nuo bendro tūrio	likvidinis tūris, tūkst. m^3 pagal miškų grupes		
		bendras	likvidinis		II	III	IV
Pagrindiniai kirtimai (plyno kirtimo ekvivalentas)	531	150,6	123,5	82	-	1,9	121,6
Ugdymo kirtimai	928	35,5	22,4	63	1,703	0,222	20,495
Sanitariniai kirtimai	-	18,7	15,0	80	3,1	0,3	11,6
Specialieji kirtimai	-	9,3	6,5	70	1,5	0,1	4,9
Iš viso	1459	214,1	167,4	78	6,3	2,5	158,6

Bendras einamasis medynų tūrio prieaugis – 6,76 m^3/ha. Per pirmąjį penkmetį miškuose projektuojama vidutiniškai iškirsti 85 proc. bendro prieaugio. Tokia medienos ruošos apimtis atitinka darnaus miškų ūkio principus, kai iškertamos medienos kiekis neviršija jos prieaugio. Likusi dalis prieaugio bus kaupiama ateities kartoms. Medienos naudojimo procentas – 2,0 proc. viso medienos tūrio. Miško kirtimais bus apimama 3,9 proc. viso medynų ploto.

Potencialiai naudotinų miško kirtimo atliekų kiekio įvertinimas. Kirtimo atliekos sudarys apie 29 proc. (43,2 tūkst. m^3) suprojektuoto kirsti pagrindiniais ir ugdymo kirtimais tūrio. Metiniai energetinės medienos su žieve ištekliai atskirais kirtimais pagal iškertamą tūrį, jaunuolynų ugdymo kirtimais sudarys 8 proc. (3,7 tūkst. m^3), retinimo – einamaisiais kirtimais – 13 proc. (5,4tūkst. m^3) ir pagrindiniais kirtimais – 79 proc. (34,1 tūkst. m^3). Kirtimo atliekų struktūroje šakos sudarys apie 41 proc., malkos ir sausuoliai – 44 proc., smulkūs medeliai – 11 proc. ir stiebų viršūnės – 6 proc..

Miško atkūrimas. Miško atkūrimo fondą sudaro 1117,6 ha inventorizuotų neapaugusių mišku plotų ir 2458,6 ha suprojektuotų kirsti plynai 2019–2023 metais, iš viso 3703,2 ha. Želdinti numatoma apie 67 proc., paliekama želti – 33 proc. ploto, taip pat bus taikomas ir mišrusis atkūrimo būdas. Metinė miško atkūrimo apimtis pirmajam penkmečiui – 458 ha. Visus iškirstus medynus projektuojama atkurti per 3 metus. Priklausomai nuo naujos miško įveisimui tinkamos valstybinės žemės įsigijimo galimybės, siekiant didinti Lietuvos miškingumą, kasmet planuojama įveisti apie 18 ha miško.

Kitos ūkinės priemonės. Regioninio padalinio administruojamuose miškuose kasmet numatoma atlikti šias ūkines priemones: atnaujinti 260 km kvartalinių linijų, 100 km ribinių linijų, 200 km mineralizuotų juostų, 10 km griovių trasų ir nušienauti 250 km pakelių ir 150 km pagriovių.

Miško apsauga. Suprojektuota sanitarinių kirtimų apimtis - 15,0 tūkst. m^3 likvidinės medienos per metus. Vadovaujantis Miško sanitarinės apsaugos taisyklėmis rekomenduotos biologinės, cheminės ir kitos sanitarinės miškų apsaugos priemonės.

Priešgaisrinė apsauga. Parengtas priešgaisrinio tvarkymo planas visai miškų teritorijai. Miškai suskirstyti degumo klasėmis: aukšto degumo (19 proc. miškų), vidutinio degumo (24 proc.) ir žemo degumo (57 proc.). Numatytas kasmetinis mineralizuotų juostų atnaujinimas (apie 200 km per metus), parengtas miškų priešgaisrinių priemonių žemėlapis.

Medžioklėtvarka. Pateikta medžioklės plotų ir medžiojamosios faunos charakteristika, apskaičiuotas leistinas žvėrių skaičius: 960 sąlyginiai elniai (31 briedžių, 674 elnių, ir 772 stirnų). Leistina šernų banda – 1069 vnt. Nustatytas minimalus papildomų pašarų kiekis žiemos sąlygomis,

rekomenduojamas pašarinių laukelių plotas – 72,2 ha. Numatytos biotechninės ir želdinių apsaugos priemonės.

Rekreacija ir poilsio organizavimas miškuose. Panevėžio regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje rekreacinės paskirties miškai užima 342 ha plotą, tai yra 0,8 proc. viso ploto. Rekreaciniams miškams priskirti miško parkai, rekreaciniai miško sklypai, saugomų teritorijų rekreacinių zonų miškai, miestų miškai. Panevėžio regioninio padalinio miškams parengtas rekreacinio sutvarkymo projektas. Įrengta 66 rekreacijos objektai (poilsiavietės, atokvėpio vietos), kurių dalį numatyta atnaujinti ar rekonstruoti. Rekreacinei miškų vertei padidinti projektuoti kraštovaizdžio formavimo kirtimai (382,0 ha).

Gamtosauginių priemonių plane apibūdintos visos saugomos teritorijos, Natura 2000 tinklo teritorijos, Lietuvos Respublikos saugomos gyvūnų, augalų ir grybų rūšys, paukščių lizdavietės, kertinės miško buveinės, biosferos poligonų paukščių veisimosi vietos ir jų apsaugos zonos, kitos ekologiškai vertingos teritorijos: pelkiniai miškai, natūralios miško pelkės, laukymės, miško sklypai su pavieniais senmedžiais. Suprojektuotas kompleksas gamtosauginių miško ūkinių priemonių biologinei įvairovei išsaugoti ir gausinti.

Baigiamojoje projekto dalyje pateiktas projektinių sprendinių ekonominis, ekologinis ir socialinis vertinimas. Suprojektuotos miškų ūkinės priemonės užtikrins tausojantį, daugiatikslį miško naudojimą, palaikantį miško ekosistemų stabilumą, esamų gamtinių bei kultūros vertybių ir biologinės įvairovės išsaugojimą, taip pat ekonominę naudą.

Miškotvarkos poskyrio vadovas Darius Džiaugys